

Küresel risk iştahi pozitif bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün yükseliş eğilimindeydi. Makroekonomik veri akışının sınırlı olduğu günde hisse senedi piyasaları teknoloji şirketlerinin öncülüğünde pozitif bir seyir izledi. ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell Temsilciler Meclisi'nde yaptığı açıklamalarda, enflasyonun düşüş eğiliminde olduğuna dair güveni olduğunu ancak sürdürülebilir şekilde %2'ye düştüğünden emin olmak için daha fazla veriye ihtiyaç olduğunu söyledi. Başkan Powell, Fed'in bilanço küçültme konusunda oldukça ilerleme kaydetse de, daha gidecek çok yolunun olduğuna inandığını ifade etti. Fed Başkanı Powell ayrıca emlak sektöründeki kırılganlığın finansal istikrarı tehdit etmediğini düşündüğünü sözlerine ekledi. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan düşüşle %4,28, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 2 baz puan gerilemeyle %2,54 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,1 gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,3 değer kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi yataya yakın seyretilse de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %1,0 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,5 artarken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %1,0 düşüş gerçekleşti. Altının ons fiyatı %0,3 yükseldi ve Bitcoin %0,9 düşüşle 57 bin 406 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahi dün karışık bir seyir izledi. TÜİK dün Mayıs ayı sanayi üretimi ve iş gücü istatistiklerini yayımladı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, kararlılıkla uyguladıkları programla enflasyonu düşüreceklerini ve gelir dağılımını iyileştireceklerini belirtti. Bakan Mehmet Şimşek ayrıca Hazine'nin dolar tahvili ihracına ilişkin değerlendirmesinde ülkenin dış kaynağa erişimi artarken finansman maliyetlerinin düştüğünü ifade etti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	32.86 ▲ 0.1%	BİST 100	10,743 ▼ -0.5%
TR 2Y	40.19 ▲ 6 bp	TR 10Y	27.78 ▲ 26 bp
DXY	105.0 ▼ -0.1%	MSCI Dünya	3,614 ▲ 1.0%
Altın (ons, \$)	2,371 ▲ 0.3%	ABD 10Y	4.28 ▼ -2 bp
Brent (varil, \$)	85.1 ▲ 0.5%	TTF (MWh, €)	30.9 ▼ -1.0%
Bitcoin (\$)	57,406 ▼ -0.9%	Karbon (ton, €)	68.0 ▼ -0.9%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.1%
İngiliz Sterlini/Dolar	0.5%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0.3%
Dolar/Japon Yeni	0.2%
Euro/Dolar	0.1%
Dolar/Güney Afrika Randı	0.0%
Dolar Endeksi	-0.1%
Dolar/Brezilya Reali	-0.1%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1.0%
MSCI Latin Amerika	1.4%
MSCI Kuzey Amerika	1.0%
MSCI Avrupa	1.0%
MSCI Dünya	1.0%
MSCI GOÜ	0.0%
MSCI Asya Pasifik	-0.1%
MSCI GOÜ Avrupa	-0.2%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Mayıs		-%1,8
ABD	TÜFE (aylık değişim)	Haziran	%0,1	%0,0

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası arasında Türkiye Kalkınma Fonu bünyesinde 50 milyon dolarlık yeni bir üst fonun kuruluşuna dair protokol imzalandığı açıklandı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %0,5 ve %0,8 düşüşle kapattı. Ülke risk primi gerilese de, TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti.

Yeni günde küresel risk iştahı dünden kalan eğilimlerle pozitif bir seyir izliyor. Güney Kore Merkez Bankası politika faizini beklentiler doğrultusunda %3,50'de sabit bıraktı. Çin sermaye piyasası kurulu açığa satışta teminat artışı kuralını 22 Temmuz'dan başlamak üzere onayladı. Bugün küresel tarafta ABD Haziran ayı enflasyon verileri takip edilecek. Yurtiçinde TÜİK Mayıs ayı perakende satış ve ciro endeksleri yayımlanacak. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile TCMB Başkanı Fatih Karahan İstanbul'da düzenlenecek bir yatırımcı buluşmasına katılacak. Bakan Şimşek ayrıca İstanbul'da düzenlenecek TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi toplantısında bir konuşma yapacakken, Türkiye Bankalar Birliği Genel Kurul Toplantısı izlenecek.

Önceki ay sert daralan sanayi üretimi Mayıs'ta bir miktar toparlandı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre toplam sanayi üretimi aylık bazda %1,7 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre Nisan'da %0,7 olan yıllık bazda daralma oranı Mayıs'ta %0,1'e hız kesti. Arındırılmamış verilere göre ise Nisan'da %3,5 daralan sanayi üretimi %2,4 büyümeye geçti. Mayıs'ta ana ve alt faaliyet kollarının bir çoğunda toparlanma gerçekleşse de momentum ve yayılım göstergelerinde iyileşme sınırlı kaldı. Sermaye malları üretimi kısmen önceki ayın düzeltmesini yaparken, enerji üretimi yine zayıf kaldı. Teknoloji düzeylerine göre bakıldığında Mayıs'ta aylık bazda ayrışma gözlense de yıllık bazda genele yayılan yavaşlama dikkat çekti. Alt faaliyet kollarının büyük çoğunluğunda üretim toparlansa da momentumda iyileşme kaydedilemedi.

Mayıs ayında istihdamdaki artışın etkisiyle işsizlik oranı hafif geriledi. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Nisan'da %8,5 olan işsizlik oranı Mayıs'ta %8,4'e indi. İstihdam aylık bazda 273 bin kişi artışla 32 milyon 920 bin, iş gücüne katılım da 245 bin yükselişle 35 milyon 931 bin kişiye çıktı. İstihdamın iş gücüne katılıma oranla daha güçlü artışıyla işsiz sayısı aylık bazda 27 bin kişi azalışla 3 milyon 11 bin kişi oldu. Arındırılmamış verilere göre işsizlik oranı da yıllık bazda 1,1 yüzde puan gerileyerek %7,7'ye indi. Tamamlayıcı işsizlik göstergelerine göre geniş tanımlı işsizlik rakamlarında pozitif bir tablo ortaya çıktı. Detaylar hem erkeklerde hem de kadınlarda istihdamın yükseldiğine işaret etti. Gençlerde ise istihdamdaki düşüş ve iş gücüne katılımdaki artışla işsiz sayısı yükselirken, işsizlik oranlarında artış görüldü.

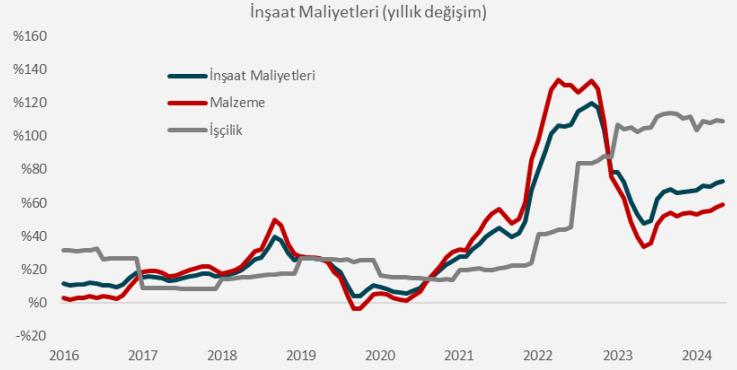
Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek 6 Şubat depremlerinden etkilenen bölgenin yeniden imarı için Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası'nda 250 milyon euro finansman sağlandığını açıkladı. Yaptığı açıklamada Bakan Şimşek, bu finansmanın İller Bankası'nın deprem bölgesi altyapı çalışmalarının desteklenmesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın deprem bölgesinde yer alan kırsal konutların inşası ve Sağlık Bakanlığı'nın sağlık altyapı çalışmaları için kullanılacağını belirtti. Salı günü imzalanan finansman anlaşması ile deprem için temin edilen dış kaynak miktarı 3,8 milyar dolara yükseldi.

Şirket ve Sektör Haberleri

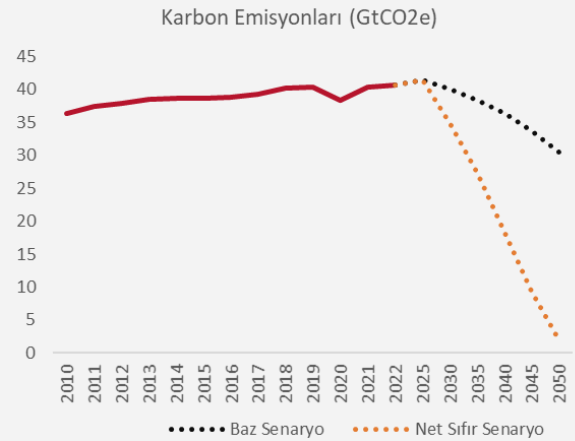
Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) 2024 yılı günlük küresel ham petrol talebi büyüme tahminini 2,2 milyon varil olarak sabit tuttu. OPEC tarafından yayımlanan Temmuz ayına ilişkin Aylık Petrol Piyasası Raporu'na göre bir önceki ay 104,46 milyon varil olarak belirlenen 2024 yılı günlük petrol talebi tahmini değişmezken, 2025 yılı günlük büyüme tahmini de 1,8 milyon varilde kaldı.

İnşaat maliyetleri Mayıs ayında aylık %1,11 artarken, yıllık artış hızı ise %71,8'de yatay kaldı.

Yıllık artış bir önceki ay %71,80 seviyesinde gerçekleşmişti. Malzeme endeksindeki yıllık artış %58,75 olurken, işçilik endeksindeki yıllık artış ise bir önceki aya kıyasla sınırlı bir gerileme ile %108,93 seviyesinde gerçekleşti.

BP Enerji Görünümü 2024 Raporu'nu yayımladı. Rapora göre karbon emisyonları 2019-2023 arası yıllık ortalama %0,8 artarken, mevcut politikaların devam ettiği senaryoda karbon emisyonları 2050'de 2010'a kıyasla %16 düşerken, net sıfır senaryosunda emisyonlar %95 azalıyor. Enerji güvenliği kritik bir konu olarak öne çıkarken, enerji verimliliğini temsil eden ekonomik faaliyet birimi başına kullanılan enerji miktarı son 4 yılda yıllık ortalama %1 düşerek, COP28'de belirlenen yıllık %4 taahhüdünün altında kalıyor. BP düşük karbonlu kaynaklardan sağlanan kapasite eklemeleri enerji talebini karşılamak için yetersiz kaldığını belirtirken, 2023'te fosil yakıt kullanımının da artmaya devam ettiğini vurguluyor. Ek olarak BP, daha az gelişmiş düşük karbonlu hidrojen, karbon yakalama ve depolama gibi teknolojilerin çok erken aşamada olduklarını ve maliyetlerinin alternatiflere kıyasla yüksek kaldığını belirtiyor.

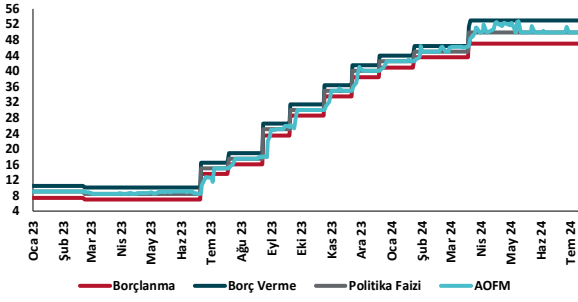
Shura, e-mobilite yükünü karşılamak için dağıtım şebekelerine yatırım gerekliliğini araştırdı. Shura yeni raporunda Türkiye'nin 2053 yılında net sıfır emisyonlu bir ekonomiye ulaşması ve ulaşım sektöründe gerekli elektrifikasyon seviyesinin karşılanması için 2035 yılına kadar 11 milyon elektrikli aracın yollarda olması gerektiğini hesapladı. Raporda elektrik araçlar hariç beklenen yük artışını karşılamak için gereken yatırımların ötesinde %12 oranında ek bir yatırım ihtiyacı olduğu belirtiliyor. Söz konusu elektrikli araç senaryosunun gerçekleşmesi durumunda binek araçlardan kaynaklanan emisyonlarda %41'lik bir düşüş sağlanması ve toplam CO₂ emisyonlarının 20 milyon ton (Mt) azalması öngörülüyor.

Kalkınma Gündemi

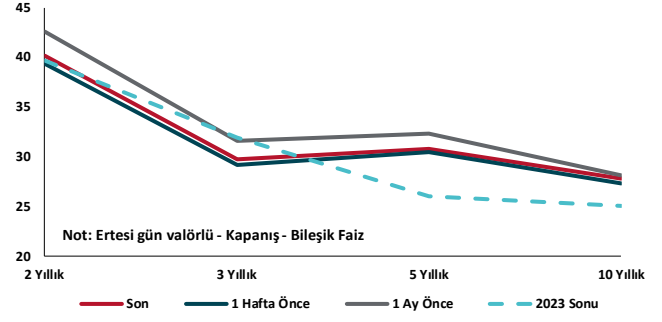

Azerbaycan bir iklim fonu kurmaya hazırlanıyor. Kasım ayında COP29'a ev sahipliği yapacak Azerbaycan'ın kuracağı "gelecek için iklim yatırım fonu" yeşil projeler için en az 500 milyon dolar toplamayı hedefliyor. Fon Azerbaycan'ın devlet petrol şirketi Socar'ın katkıları ile başlatılacak, diğer fosil yakıt üreticilerinden de daha fazla sermaye toplamak hedeflenecek.

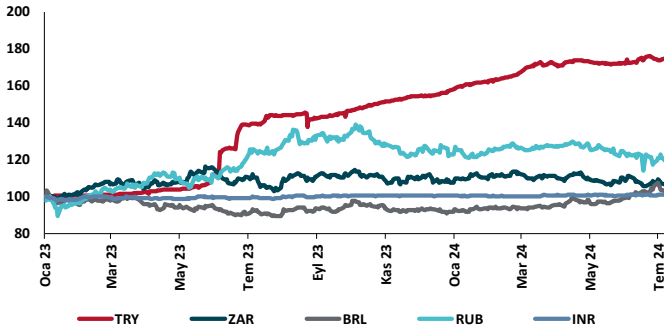
TCMB Faiz Koridoru

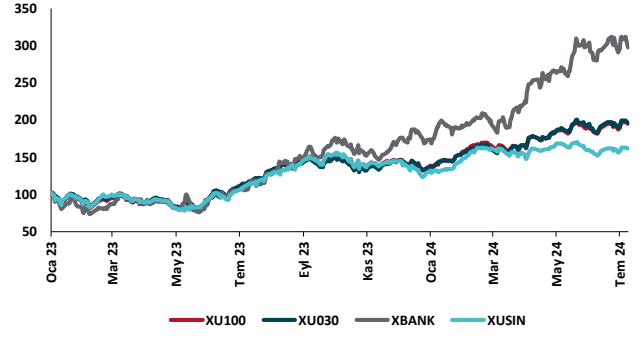
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

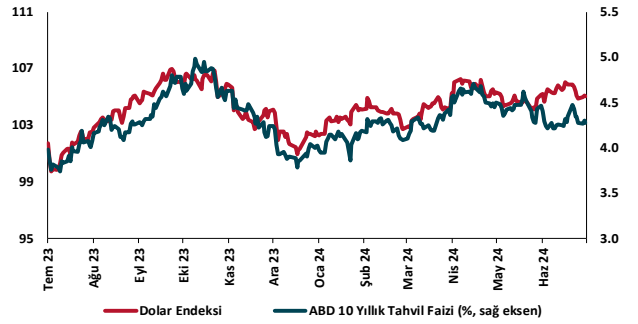
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

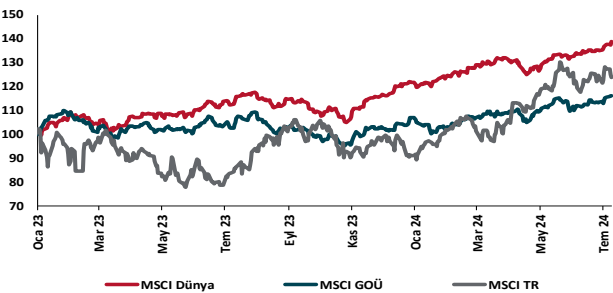
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

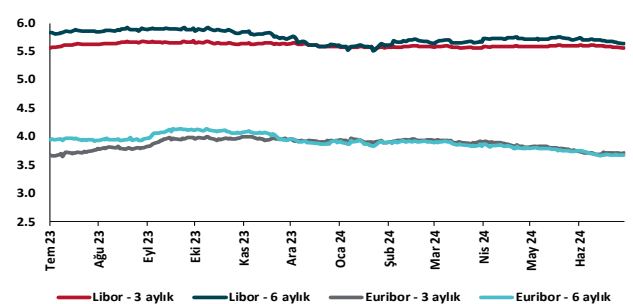
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Göstergeler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.